

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. Præsupposita.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

intento, nego: Sed actus habentes pro fine ultimo actualiter intento bonum proprium inordinatum, sunt moraliter mali, concedo, tantum habitualiter intento, nego minorem & consequentiam. Si petas, in quem igitur finem ultimum referatur

actio peccatoris moraliter honesta, ut est largitio eleemosynarum?

Respondeo, referri inefficaciter in DEUM, ut ultimum finem secundum quid, Quorum ratio patebit ex a. sequenti.

ARTICULUS III.

In quo venialiter peccans constituat finem ultimum?

SUMMARIUM.

1. Status controversia.
2. Quo sensu admitti possit, venialiter peccantem habere creaturam pro fine ultimo negativè?
3. Quid sit, omnia habitu referri in finem ultimum?
4. Venialiter peccantis finis ultimus est proprium commodum inordinatum.
5. Inefficaciter inventum.
6. Ideo non est ultimus finis simpliciter.
7. Ad finem simpliciter ultimum sufficit, ut in ipsum omnia referantur actu, vel habitu.
8. Peccatum veniale non dicitur fieri propter DEUM.
9. Peccans venialiter inhaeret bono temporali, non ut fruens, sed utens.
10. Quo sensu veniale peccatum non sit contra legem DEI.
11. Quid sentiendum de peccatore faciente opus moraliter bonum.

§. I.

Præsupposita.

1. **F**ACTA duplici hypothese, primò, quòd homo quolibet actu humano feratur in aliquem finem ultimum, etiam determinatum & materialem, ut in art. seq. dicemus. Secundò, quòd peccatum veniale seu malum morale sit irreferibile in DEUM, nec tamen destruat habitum gratiæ & charitatis, quo iustus habitualiter est conversus in DEUM ut ultimum finem, exurgit non levis difficultas, an non venialiter peccans simul & semel habeat duos fines simpliciter ultimos, unum nempe DEUM vi gratiæ & charitatis, alterum bonum proprium, vi peccati venialis irreferibilis in DEUM.

2. Et quidem Suarez, Vasq. Gibbon affirmant, venialiter peccantem pro fine negativè ultimo habere illam creaturam, cuius gratià à lege defleat, licet enim in illam non omnia referat, ipsam tamen non refert ulterius, quæ sententia si per creaturam seu finem negativè ultimum, intelligat bonum proprium inordinatum, quod sub ratione finis actualis, & ex parte operis nec actu, nec virtute refertur in DEUM, bene tamen habitu, & ex parte operantis, in re est nostra sententia, & solo loquendi modo differt. Si verò intelligat objectum peccati venialis, quod ulterius nec actualiter, nec habitualiter refertur, sustineri non potest.

Primò. Quia hac ratione DEUS non esset finis simpliciter ultimus peccantis venialiter: sed hoc est absurdum: ergo. Sequela probatur. Finis simpliciter ultimus requirit, ut quæcunque appetuntur, aliquo modo in ipsum referantur: sed illæ creaturæ & objecta peccatorum venialium, seu fines negativè ultimi nullo modo referuntur in DEUM: ergò

Secundò. Potest unum objectum peccati venialis referri ad aliud, uti cum quis propter vanam gloriam leviter mentitur: ergò objecta peccatorum venialium non sunt fines negativè ultimi.

Tertio. Omnis inclinatio à natura proveniens (ut antè dictum,) ultimato tendit in bonum illius naturæ: ergò etiam peccatum veniale ultimato non fit in bono & objecto particulari, quod appetitur, sed ulterius in bonum proprium ordinatur.

Pro huius difficultatis solutione notandum est, ex S. D. infr. q. 88. a. 1. ad 7. & 3. 2. q. 2. 4. a. 1. ad secundum, q. 7. de malo a. 1. ad 4. ad rationem ultimi finis simpliciter sufficere, ut omnia in ipsum referantur, si non actu vel virtute, saltem tamen habitu, & sic in homine iusto peccata venialia, eorumque objecta habitu referri in DEUM. Porrò hæc habitualis relatio plus non dicit, quam quòd veniale peccatum ex vi sua non destruat, sed relinquat habitum charitatis, qui suæ naturæ est efficax ad omnia actu referenda in DEUM, quæcunque sunt referibilia in ipsum. Et quia ex habitu charitatis homo ita est affectus erga DEUM tanquam finem ultimum, ut sit paratus omne bonum creatum, etiam id, cuius gratià venialiter peccat, deserere, si propterea Divinam gratiam se amissuram sciret, ideò ratione huius habitualis affectus in DEUM, adhuc ipsum, quantumvis venialiter offendant, appetitativè amant super omnia, & præfert cuiusque bono creato, ac proinde habet pro fine ultimo simpliciter: sicut ex opposito, si peccator facit aliquod opus moraliter bonum, illud ipsum opus habitualiter refertur in bonum proprium tanquam ultimum finem simpliciter, quia per illum actum non auferuntur efficax dispositio voluntatis, quæ pro amicitia Divinæ recuperatione non vult recedere à bono proprio, quod inordinate diligit, sicque creaturam interpretativè & appetitativè plus quam DEUM diligit. Quo posito

§. II.

Resolutio Thomistica.

CONCLUSIO. Finis ultimus actualis peccantis venialiter est [1] ipsum bonum proprium inordinatum, [2] inefficaciter intentum, [3] quod proinde est finis ultimus non simpliciter, sed secundum quid.

Primæ partis ratio est: Omnis actus moraliter mali finis ultimus est bonum proprium inordinatum: sed peccatum veniale est actus humanus moraliter malus, præsertim si non sit veniale ex defectu deliberationis: ergò. Major ex dictis in a. præcedenti deducitur: Inclinatio naturæ non quiescit ultimato in aliquo bono particulari